

Asia: VN/13509/2021

Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta

Työ- ja elinkeinoministeriössä on valmistunut ehdotus valtioneuvoston asetukseksi sähköntoimitusten selvityksestä ja mittauksesta, jossa huomioidaan 15 minuutin taseselvitysjakson, ns. yhden taseen malliin siirtymiseen sekä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön käyttöönoton tuomat muutokset. Lisäksi asetukseen lisättäisiin uusia etäluettavia sähkön mittauslaitteistoja koskevat vaatimukset sekä säännökset varttimittauksesta.

Ministeriö on varannut sidosryhmille mahdollisuuden lausua ehdotuksesta 8.6.2021 mennessä. Fingrid Oyj (Fingrid) kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa seuraavaa:

Fingrid katsoo, että ehdotettu asetuskokonaisuus on hyvin valmisteltu ja siinä on hyvin säädelty edellä mainitut asiakokonaisuudet. Fingrid kuitenkin katsoo, että seuraavien osa-alueiden osalta asetusta tulee tarkentaa ja muutosehdotukset on kirjattu jokaisen osa-alueen osalta erikseen.

VALTIONEUVOSTON ASETUS:

4 luku Taseselvitys

5 § Kantaverkonhaltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan tehtävät taseselvityksessä:

5 momentissa on säädetty, että kantaverkonhaltijan ja suurjännitteisen jakeluverkonhaltijan on ilmoitettava mittausalueensa osalta sen vastuulla olevat rajapistemittausten summatiedot jakeluverkkojen mittausalueisiin nähden sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle taseselvitysjaksoittain. Tämä on virheellisesti säädetty ja tulee korjata.

Perustelut:

Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle ilmoitetaan jakeluverkkojen mittausalueisiin liittyvät rajapistemittaukset eikä niiden summatietoja. Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikkö laskee ao. rajapistemittausten perusteella jakeluverkkojen mittausalueiden väliset rajapistemittausten summatiedot sekä jakeluverkkojen mittausalueiden ja muiden taseselvityksessä määriteltyjen mittausalueiden väliset rajapistemittausten summatiedot. Sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikkö ilmoittaa kyseiset rajapistemittausten summatiedot eSettin taseselvitykseen.

Muutosehdotus:

Kantaverkonhaltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan on ilmoitettava mittausalueensa osalta sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikölle kantaverkonhaltijan ja suurjännitteisen jakeluverkon haltijan vastuulla olevien rajapistemittausten tiedot jakeluverkkojen mittausalueisiin nähden 11 §:n 1 momentissa säädettyjä aikarajoja noudattaen.

8 Luku Voimaantulo

4 § Varttimittausta koskevat siirtymäsäännökset:

2 momentissa säädetään, että verkonhaltija voi kuitenkin toteuttaa mittauksen varttimit-tauksena jo 1 päivästä tammikuuta 2023. Verkonhaltijoille tulee antaa mahdollisuus siirtyä varttimittaukseen jo aiemmin kuin edellä säädetty ajankohta.

Perustelut:

Pohjoismaisten kantaverkkoyhtiöiden alkuperäisen suunnitelman mukaisesti varttitase oli tarkoitus ottaa käyttöön tasehallinnan suuntaviivojen asettamassa aikataulussa, eli 18.12.2020 mennessä. Fingrid käynnisti hyvissä ajoin tämän aikataulun mukaisesti demoprojektin syksyllä 2018 yhdessä mittautiedonkeruun palvelutoimittajan sekä mittaus-tietojärjestelmän toimittajan kanssa. Demoprojektin jälkeen kantaverkon energiamittareita ryhdyttiin keräämään vuoden 2019 alusta lähtien suunnitelman mukaisesti varttiresoluutiol-la ja tiedoista muodostettiin tietojärjestelmässä tunnin resoluutiolla oleva arvo taseselvitystä varten. Mittariohjelmoinnissa jää ohjelmamuutoksen aikaisen tunnin arvo puuttumaan, minkä takia vain yksi energiamittari voidaan ohjelmoida tunnin aikana, jotta puuttuva arvo voidaan arvioida häviötaseen avulla ja muuttaa mittautiedon status käsin asetetuksi. Uuden muodostuvan aikasarjan keruu, lähetys tietojärjestelmään sekä kytkentä laskentamalleihin vaativat tarkkaa asiantuntijatyötä. Mittausmuutosten toteuttaminen oli suuri työ ja suunniteltu projekti valmistui kesällä 2020 kestäen n. 1,5 vuotta. Muutosprojekti toteutettiin hallitusti ja kustannustehokkaasti hyödyntäen sekä palvelutoimittajien että Fingridin omia resursseja optimaalisesti.

Pohjoismaiset kantaverkkoyhtiöt päätyivät kuitenkin hakemaan poikkeusta varttitaseen käyttöönottopäivämäärään, jonka seurauksena Energiavirasto hyväksyi uudeksi

käyttöönottopäivämääräksi 22.5.2023 poikkeushakemuksen mukaisesti. Energiaviraston poikkeuspäätös annettiin 16.3.2021.

Lähes kaikki kantaverkon rajapistemittaukset ovat siis jo tällä hetkellä varttimittauksessa, mutta mittaustietojen raportointi taseselvitykseen ja rajaverkoille tapahtuu edelleen tunnin resoluutiolla. Vartin mittausarvot summataan tuntiarvoiksi mittaustietojärjestelmässä, eikä varttimittauksella ole vaikutusta asiakkaisiin tai taseselvitykseen. Taseselvityksen osalta on olennaista, että taseselvitystietojen raportoinnissa/ilmoituksissa osapuolten välillä noudatetaan annettuja siirtymäaikoja.

Fingrid ei näe mahdolliseksi muuttaa kantaverkon rajapisteiden varttimittauksia takaisin tuntimittaukseen ja edelleen takaisin varttimittaukseen siirtymäsäännöksen mukaisessa aikaikkunassa.

Fingrid näkee siirtymäsäännöksen asettaman alle puolen vuoden siirtymäajan tuntimittauksesta varttimittaukseen liian lyhyeksi. Verkonhaltijoiden ja mittausaluevastuullisten tulee vaihtaa ja ohjelmoida merkittävä määrä mittareita varttimittaukseen. Energiatieteellisuuden (ET) selvitystyön perusteella arviolta jopa 87 % jakeluverkon käyttöpaikoista siirtyisi varttimittaukseen varttitaseen käyttöönoton myötä. Fingridin yllä esitettyjen omien kokemusten perusteella mittareiden ohjelmointi etäyhteyksin on hidasta ja tarkkuutta vaativaa työtä. Ohjelmointeja on mahdollista tehdä rajallinen määrä päivän aikana, joten suuren mittarimäärän muutoksille tulee varata riittävästi aikaa hallitun muutoksen varmistamiseksi. Niiltä osin kuin vaadittuja mittausmuutoksia ei ole mahdollista toteuttaa etäyhteyksien välityksellä, voidaan mittareita joutua vaihtamaan. Mittareiden vaihtaminen voi vaatia keskeytyksen, joka kustannustehokkuuden näkökulmasta olisi hyödyllistä ajoittaa verkon muihin huoltokeskeytyksiin.

Monet verkkonhaltijat ja mittausaluevastuulliset hyödyntävät mittauspalveluiden tarjoajia mittausmuutosten käytännön toteutuksessa. Palveluntarjoajien resurssit eivät todennäköisesti riitä toteuttamaan tarvittavia mittausmuutoksia alle puolen vuoden siirtymäaikana.

Fingridin näkemyksen mukaan alle puolen vuoden siirtymäaika ei mahdollista hallittua siirtymistä varttimittaukseen, kuten perustelumuistiossa on siirtymäaikaa perusteltu.

Fingrid ehdottaa 2 momenttiin seuraavaa muutosta:

Tuntimittausvelvoitetta sovelletaan 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa 21 päivään toukokuuta 2023. Verkonhaltija voi kuitenkin toteuttaa mittauksen varttimittauksena asetuksen voimaantulosta alkaen edellyttäen, että verkkonhaltija toimittaa taseselvityksikölle ja taseselvitettävälle osapuolelle mittaustiedot 4 luvun 5 ja 6 §:ssä säädetyllä tavalla.

PERUSTELUMUISTIO:

4 luku Taseselvitys

Luvun 8. kappaleen, 5 §, säädetään, että verkkonhaltijan tulisi toimittaa 2 ja 3 momentissa tarkoitettut tiedot taseselvityksikölle taseselvitysjaksoittain, eli 23 päivästä toukokuuta 2023 varteittain. Kyseinen päivämäärä tulee korjata 22 päivään toukokuuta 2023.

8 luku Voimaantulo

Luvun kolmannessa kappaleessa on kumottavaksi ehdotetun asetuksen (66/2009) 3 luvun säännöksiä sovellettaisiin 20 päivään helmikuuta 2021. Kyseinen päivämäärä tulee korjata 20 päivään helmikuuta 2022.

Ystävällisin terveisin

Fingrid Oyj

Asta Sihvonen-Punkka

varatoimitusjohtaja, Markkinat

Lintunen Pasi
Fingrid Oyj